

Pavasaris, vasara, ruduo ir žiema

Išėjęs į lauką tikrai jauti didžiulį skirtumą tarp vėjuotos, lietingos rudens dienos ir šiltos, saulėtos pavasario dienos. Rengiesi kitokiais drabužiais, medžiai ir augalai neatrodo taip pat, o gyvūnai elgiasi skirtingai. Rudenį įprastai nevalgai ledu taip dažnai kaip vasarą, o žiemą juk nesivolioji paplūdimyje.

Kiekvienas metų laikas turi savo ypatumų.

Atkeliauja
ruduo

Vasarą būna **daug šviesiau** nei žiemą. Šiuo metų laiku saulė kartais šviečia **šešiolika valandų per dieną!** Žiemą ją matome perpus trumpiau. Saulė šildo žemę. Tai gali pajauti bet kuriuo metų laiku. Ir viskas tik dėl saulės..

↑
Ateina
pavasaris!

Karščiausia diena Lietuvoje buvo 1994 m. vasarą – Zarasuose užfiksuota **37,5 °C** temperatūra. Štai kaimyninės Latvijos rekordas tik šiek tiek aukštesnis: 2014 m. rugpjūčio 4 d. buvo **37,8 °C**. Tokios dienos puikiai tinka plaukioti!

Temperatūrą matuojame laipsniais pagal Celsijų ir žymime °C. Jei temperatūra nukrinta žemiau 0 °C, ima šalti. Tada vandens paviršius pamažu pasidengia ledu. 100 °C temperatūros vanduo tampa labai karštas ir užverda.

↘
Vasara
jau čia!

Šalčiausia diena 1956 m. buvo užfiksuota Utenoje. Temperatūra nukrito net iki **-42,9 °C**. O Latvijoje tais pačiais metais dar labiau atšalo: iki pat **-43,2 °C!** Upės ir ežerai tikrai pasidengė ledu! Tokiu metu daug geriau mėgautis vakarais prie šilto židinio.

Tavo žibintuvėlis!

Laikyk jį čia.

1

Laikyk jį čia (arba įdėk atgal į specialią formą šalia)!

2

Atsargiai išimk žibintuvėlį. Slysk juo per puslapius, dengtus folija. Galėsi matyti viską, kas paslėpta puslapyje.

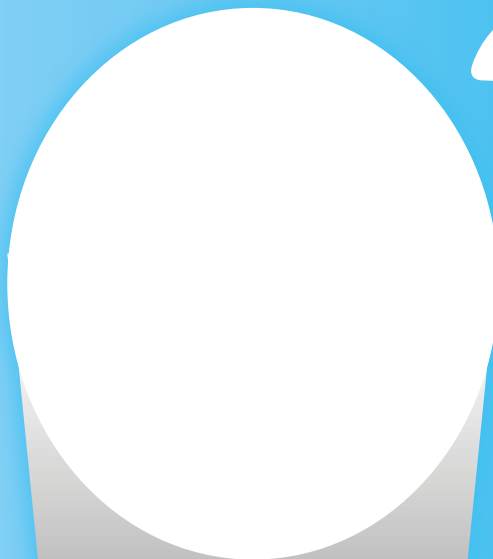
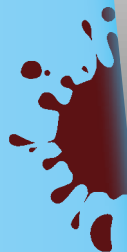
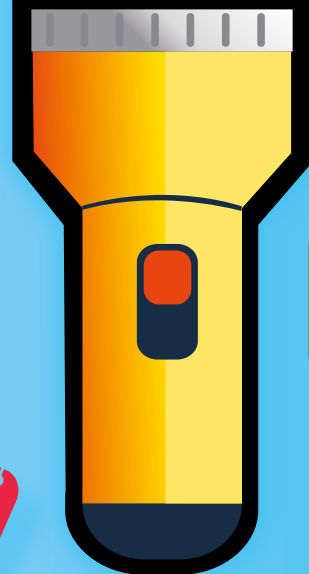
3

Kai norėsi padėti žibintuvėlį, įstumk jį į tam skirtą angą iš viršaus. Jei jį pametei ar netyčia suplėšei, nusipiešk naują ant standaus balto popieriaus ir išsikirpk.

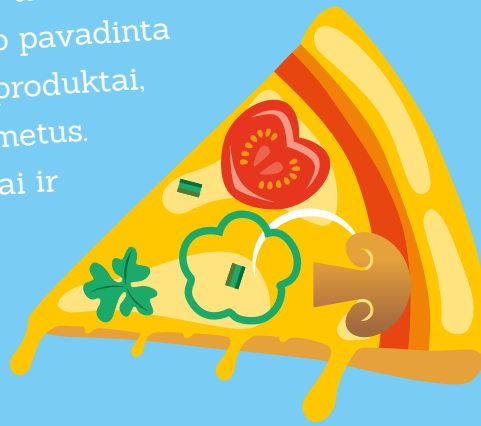
Prasideda žiema!

Ieškok manęs kiekviename puslapyje.

Ar mėgsti picą? Yra tokia pica, itališkai vadinama *quattro stagioni*, o tai reiškia „keturi metų laikai“. Pica taip pavadinta dėl to, kad į ją įeina maisto produktai, kurių gali nusipirkti iš visus metus. Pavyzdžiui, pomidorai, grybai ir artišokai.

NIAM

Ankstesniame puslapyje rašėme, kad pavasaris ateina kovo 21 d. Bet taip būna **ne visada**. Pavasaris prasideda tada, kai diena trunka lygiai tiek pat kiek ir naktis, t. y. tarp kovo 18 ir 22 d. Šitai būdinga ir visiems kitiems metų laikams

Šalyse, esančiose arti pusiaujo, nėra metų laikų kaitos. Ten visada šviečia saulė, o temperatūra beveik vienoda kiekvieną dieną – nesvarbu, ar tai birželio, ar gruodžio mėnesis. **Truputį nuobodoka**, kaip manai?

Norėtum sėdėti prie Kalėdų eglutės su maudymosi kostiumėliu? Tai gali padaryti **Australijoje**. Kai pas mus žiema, ten vasara ir kepina saulė. O kai mes mėgaujamės vasaros saule, Australijoje iš tikrųjų yra šaltoka. **Neįtikėtina, ar ne?**

Mums pasisekė, kad gyvename Žemėje, nes štai **Urano** planetoje žiema trunka net 42 metus! Dienos ir naktys tokios tamsios! O ne!

Ir viskas tik dėl saulės!

Saulė lemia, koks oras yra čia, Žemėje. Vietose, kur saulės spinduliai gali gerai pasiekti Žemę, yra malonu ir šilta. Ypač tai matyti arti pusiaujo, kur galima rasti dykumų ir **palmių**. Ten gyvena ir šilumą mėgstantys gyvūnai, pavyzdžiui, **beždžionės** ir papūgos, liūtai ir **vėžliai**.

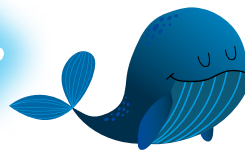
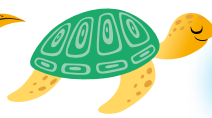
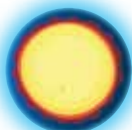
Į kai kurias vietas saulės šiluma negali prasiskverbti, pavyzdžiui, į Šiaurės ir Pietų ašigalius. Ten gausybė ledo. Vietoj lietaus krinta **sniegas**. Pietų ašigalyje ar netoli jo gyvena šaltį mėgstantys gyvūnai, tokie kaip pingvinai, ruoniai ir **banginiai**. O jūrų vėpliai, **baltieji lokiai** ir orkos gyvena Šiaurės ašigalyje arba netoli jo.

Žemė apskrieja aplink Saulę kartą per metus. Tu to nė nepastebi, bet štai todėl mūsų planetai būdinga metų laikų kaita. Taip pat todėl, kad Žemės ašis yra šiek tiek pasvirusi. Tai reiškia ir tai, kad saulės spinduliai dalį metų (žiema) nepasiekia Žemės. O vasarą šildo puikiai. Štai kodėl vasarą mūsų šalyje yra daugiau šviesos ir šilumos.

Tikra tiesa!

Atidžiai pažvelk į Žemę. Ar gali surasti šiuos paveikslėlius su savo žibintuvėliu?

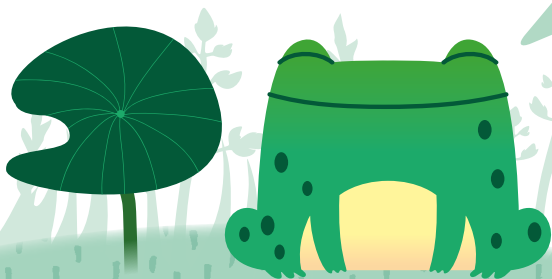
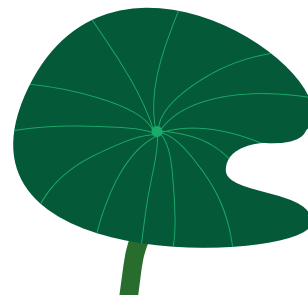
Gamta pabunda

Pavasarį ima dažniau šviesti saulė, o lauke darosi vis šilčiau. Ant medžių pasirodo **smulkūs lapeliai**. Pirmosios gėlės jau leidžia stiebelius iš žemės. Pavyzdžiui, **narcizai**.

Tačiau aplink vyksta kai kas daugiau. Paukščiai pradeda sukti **lizdus**. Kai šie bus paruošti, patelės ten padės kiaušinių. Po kelių savaitių iš kiaušinių išsiris **paukščiukai**. Voverės jauniklių atsiveda irgi pavasarį. Paprastai pasaulį išvysta trys voveriukai. **Ežiai ima lįsti** iš savo urvelių. Žiemą jie miegojo. Dabar pradeda ieškoti maisto ir savo antrosios pusės – patelės ar patinėlio, nes nori poruotis ir susilaukti ežiukų.

Žmonės taip pat mėgsta daugiau būti lauke. Nebereikia dėvėti šiltų apdarų! Pagaliau vėl galima žaisti kieme su **kamuoliu!**

Pavasaris – nuostabus metų laikas. Visur knibždėte knibžda gyvybės.

1. Aš dedu kiaušinėlius į vandenį.
2. Po kurio laiko iš jų išsirita buožgalviai.
3. Jiems užauga mažos kojytės.
4. Jie pavirsta varlytėmis ir išropoja į sausumą.
5. Užaugusios varlės jau gali dėti kiaušinėlius.

Ar jauti pavasario gyvybingumą? Pabandyk surasti šiuos paveikslėlius.

